

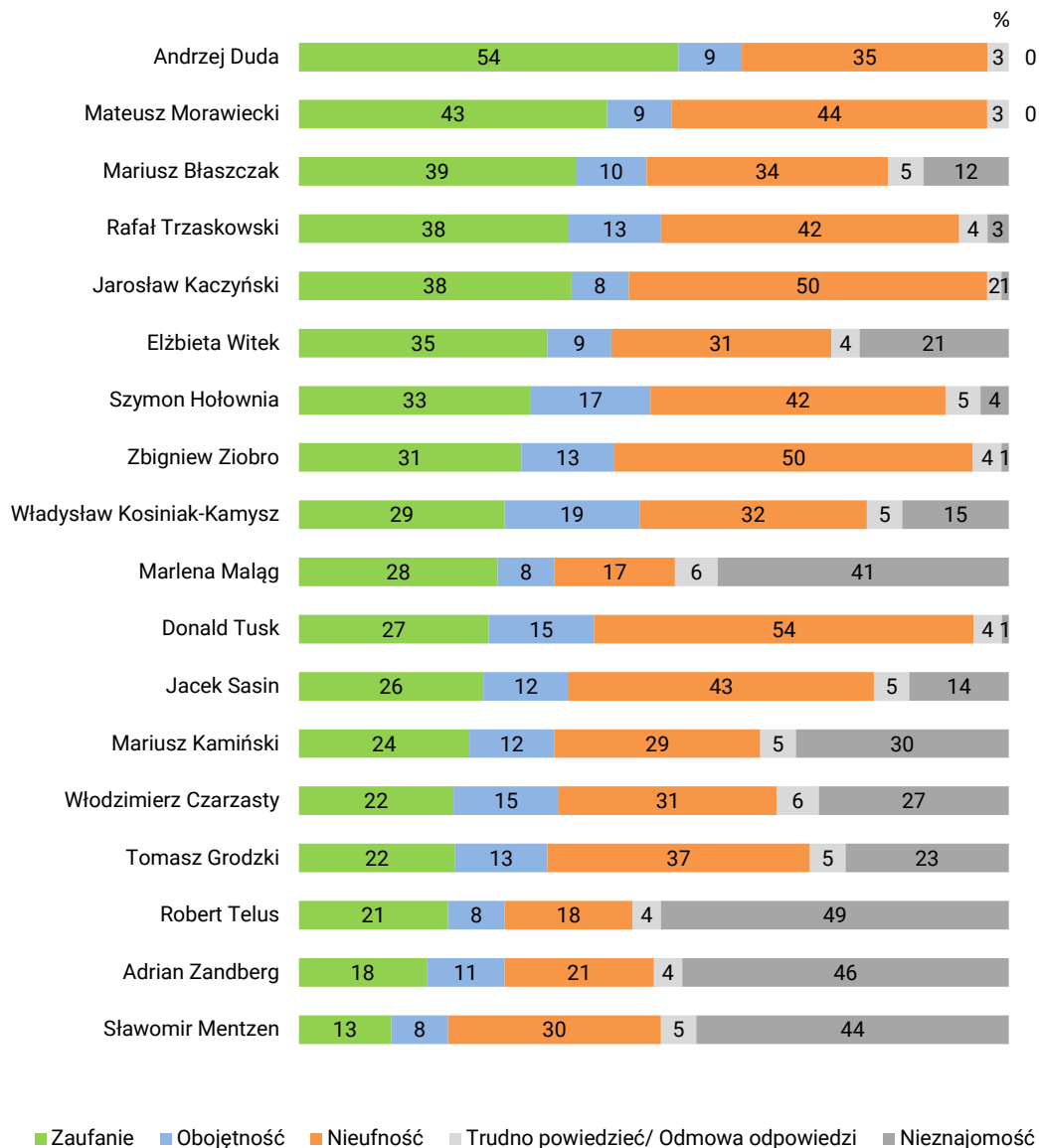
Zaufanie do polityków w sierpniu

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku na rok 2023

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Zaufanie do polityków w sierpniu

Uwaga, odsetki mogą nie sumować się do 100 ze względu na zaokrąglenia do pełnych jednostek

Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (400) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

- wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),
- wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiednim od CBOS,
- samodzielne wypełnienie ankiety internetowej (CAWI), do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiednim od CBOS.

We wszystkich trzech przypadkach ankieta miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 14 do 27 sierpnia 2023 roku na próbie liczącej 1024 osoby (w tym: 61,9% metodą CAPI, 24,8% – CATI i 13,3% – CAWI).

CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcję wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

W naszych badaniach na liście ocenianych osobistości życia publicznego i politycznego zawsze znajdują się: prezydent RP, aktualni marszałkowie Sejmu i Senatu, premier oraz szefowie głównych ugrupowań politycznych. Pozostała część listy podlega zmianom. Sierpniowe badanie, którego wyniki prezentujemy, przeprowadziliśmy na reprezentatywnej imiennej próbie losowej pełnoletnich mieszkańców kraju. Realizowane było ono w ramach procedury mixed-mode¹.

Ankietowani oceniali poszczególnych przedstawicieli sceny politycznej posługując się 11-punktową skalą, której skrajne punkty określone są z jednej strony jako głęboka nieufność (-5), z drugiej zaś – jako pełne zaufanie (+5). Środek skali (wartość 0) oznacza obojętność. Każdy z badanych mógł też zadeklarować, iż nie zna danej postaci, lub odmówić odpowiedzi na pytanie o konkretną osobę.

Otrzymane wyniki prezentujemy w dwóch ujęciach. W pierwszym analizujemy rozmiary społecznego zaufania i nieufności w stosunku do poszczególnych osobistości życia publicznego i politycznego w skali ogółu społeczeństwa. Wskazania punktów od -5 do -1 określane są zbiorczo jako deklaracje nieufności, 0 – jako obojętność, zaś wskazania od +1 do +5 – jako deklaracje zaufania. W tym ujęciu obok zagregowanego zaufania, nieufności i obojętności prezentowane są także informacje o odsetkach badanych nierozpoznających poszczególnych osób oraz niemających opinii na ich temat lub odmawiających odpowiedzi.

W drugim ujęciu prezentujemy średnie na skali od -5 do +5 obliczone wyłącznie na podstawie odpowiedzi badanych, którzy identyfikują poszczególnych polityków i nie uchylili się od wyrażenia swoich odczuć wobec nich.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (400) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

- wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),
- wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiadnim od CBOS,
- samodzielne wypełnienie ankiety internetowej (CAWI), do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiadnim od CBOS.

We wszystkich trzech przypadkach ankieta miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 14 do 27 sierpnia 2023 roku na próbie liczącej 1024 osoby (w tym: 61,9% metodą CAPI, 24,8% – CATI i 13,3% – CAWI).

CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcje wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

ZAUFANIE I NIEUFNOŚĆ

Politycy uwzględnieni w sierpniowym rankingu są w różnym stopniu rozpoznawalni przez polskie społeczeństwo i, co ciekawe, trwająca kampania wyborcza jak na razie nie wpłynęła znacząco na wzrost rozpoznawalności żadnej z tych osób. Wszyscy badani znają prezydenta Andrzeja Dudę i premiera Mateusza Morawieckiego. Niemal każdy kojarzy też postaci prezesa Prawa i Sprawiedliwości, wicepremiera Jarosława Kaczyńskiego, przewodniczącego Platformy Obywatelskiej Donalda Tuska oraz ministra sprawiedliwości, prezesa Suwerennej Polski Zbigniewa Ziobro (po 99%). Do powszechnie rozpoznawalnych osób zaliczyć należy ponadto wiceprzewodniczącego Platformy Obywatelskiej, prezydenta Warszawy Rafała Trzaskowskiego (97%) oraz przewodniczącego Polski 2050 Szymona Hołownię (96%). Nieco mniej znani są: minister obrony narodowej Mariusz Błaszczak (88%), minister aktywów państwowych Jacek Sasin (86%) i prezes Polskiego Stronnictwa Ludowego Władysław Kosiniak-Kamysz (85%), ale także w ich przypadku można mówić o niemal powszechnej rozpoznawalności. Blisko cztery piąte badanych kojarzy marszałek Sejmu Elżbietę Witek (79%) i marszałka Senatu Tomasza Grodzkiego (77%), a blisko trzy czwarte współprzewodniczącego Nowej Lewicy Włodzimierza Czarzastego (73%). Siedmiu na dziesięciu respondentów (70%) zna ministra spraw wewnętrznych i administracji Mariusza Kamińskiego. Niespełna trzy piąte badanych (59%) rozpoznaje minister rodziny i polityki społecznej Marlenę Maląg, jeszcze mniej kojarzy prezesa Nowej Nadziei i członka rady liderów federacyjnej partii Konfederacja Wolność i Niepodległość Sławomira Mentzena (56%), współprzewodniczącego Partii Razem Adriana Zandberga (54%) oraz ministra rolnictwa i rozwoju wsi Roberta Telusa (51%). Warto o tym pamiętać, analizując różnice w odsetkach deklaracji zaufania i nieufności wobec tych postaci życia politycznego.

W sierpniu, tak jak przed miesiącem, liderem z uwagi na liczbę badanych deklarujących zaufanie, jest prezydent Andrzej Duda. Spośród osób uwzględnionych w sierpniowym badaniu jest to też jedyna postać, której ufa większość pytanych (54%). Nieufność do osoby prezydenta deklaruje natomiast 35% respondentów. Drugie miejsce pod względem deklaracji zaufania zajmuje premier Mateusz Morawiecki (43%). W jego przypadku jednak na zbliżonym poziomie kształtuje się także odsetek badanych deklarujących wobec niego nieufność (44%). Na trzecim miejscu pod względem społecznego zaufania uplasował się w sierpniu Mariusz Błaszczak (39%), który nieznacznie wyprzedził pod tym względem Rafała Trzaskowskiego i Jarosława Kaczyńskiego (po 38% deklarujących zaufanie). O ile jednak deklarujący zaufanie do Mariusza Błaszczaka są znacznie liczniejsi niż nieufający mu (34%), to w przypadku Rafała Trzaskowskiego i Jarosława Kaczyńskiego bilans zaufania i nieufności jest negatywny (odpowiednio nie ufa im 42% i 50% ankietowanych). W pierwszej szóstce pod względem liczby deklaracji zaufania (35%) znalazła się jeszcze Elżbieta Witek. Odsetek deklarujących zaufanie do pozostałych polityków ujętych w sierpniowym badaniu nie przekracza jednej trzeciej ogółu respondentów.

Polacy niezmiennie mają bardzo krytyczny stosunek do klasy politycznej. W sierpniu, tak jak we wcześniejszych sondażach, większość uwzględnionych w badaniu polityków częściej budzi wśród respondentów nieufność niż zaufanie. W tym miesiącu do wyjątków pod tym względem należy 5 na 18 uwzględnionych w pytaniu osób, przy czym najlepiej pod względem bilansu zaufania i nieufności wypada prezydent Andrzej Duda oraz, znacznie słabiej od niego rozpoznawalna, minister rodziny i polityki społecznej Marlena Maląg. Niewielka liczebna przewaga deklarujących zaufanie nad deklarującymi nieufność dotyczy ponadto ministra obrony narodowej Mariusza Błaszczaka, marszałek Sejmu Elżbiety Witek oraz ministra rolnictwa i rozwoju wsi Roberta Telusa, natomiast pozostali politycy uwzględnieni w sierpniowym badaniu częściej spotykają się z nieufnością niż zaufaniem respondentów, przy czym najgorszy bilans zaufania i nieufności ma obecnie Donald Tusk (27% ankietowanych deklaruje zaufanie do jego osoby, a 54% – nieufność).

W sierpniu, w porównaniu z lipcem, wzrosły odsetki deklarujących zaufanie, a zmniejszyły się grupy deklarujących nieufność do wszystkich uwzględnionych w obu badaniach polityków Zjednoczonej Prawicy. Odwrotne zjawisko, tj. zwiększenie się grup badanych deklarujących nieufność przy jednoczesnym spadku odsetków deklarujących zaufanie, nastąpiło natomiast w przypadku polityków opozycyjnych, niezależnie od reprezentowanych przez nich opcji.

Najbardziej znaczące pozytywne zmiany w społecznym odbiorze odnotowaliśmy w omawianym okresie w przypadku Mateusza Morawieckiego (wzrost deklaracji zaufania o 8 punktów procentowych, któremu towarzyszy spadek deklaracji nieufności o 9 punktów), Jarosława Kaczyńskiego (wzrost zaufania o 7 punktów procentowych przy spadku nieufności o 9 punktów) i Andrzeja Dudy (wzrost zaufania o 8 punktów procentowych przy spadku nieufności o 7 punktów). Warto dodać, iż w przypadku Jarosława Kaczyńskiego jest to najlepszy wynik spośród uzyskanych przez niego w okresie od ostatniej dekady października 2020 roku, czyli po wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 22 października, dotyczącego niezgodności z Konstytucją RP art. 4a ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży, w której to sprawie wnioski do TK złożyli posłowie Konfederacji i koalicji rządzącej.

W porównaniu z lipcem pogorszenie się społecznego odbioru w największym stopniu dotknęło natomiast Tomasza Grodzkiego (o 8 punktów procentowych zmniejszyła się grupa badanych deklarujących zaufanie do jego osoby, a o 5 punktów przybyło deklarujących nieufność) oraz Rafała Trzaskowskiego i Władysława Kosiniaka-Kamysza (w obu przypadkach spadek deklaracji zaufania o 7 punktów procentowych przy wzroście deklaracji nieufności o 5 punktów). Warto też zauważyć, iż nigdy wcześniej w naszych badaniach tak wielu ankietowanych nie zadeklarowało, że nie ufa Władysławowi Kosiniakowi-Kamyszowi.

TABELA 1

Politycy	Odsetki badanych deklarujących							
	Zaufanie		Nieufność		Obojętność		Nieznajomość	
	VIII 2023	Zmiana od VII 2023	VIII 2023	Zmiana od VII 2023	VIII 2023	Zmiana od VII 2023	VIII 2023	Zmiana od VII 2023
Andrzej Duda	54	+8	35	-7	9	0	0	0
Mateusz Morawiecki	43	+8	44	-9	9	0	0	0
Mariusz Błaszczak	39	+5	34	-6	10	-2	12	+2
Rafał Trzaskowski	38	-7	42	+5	13	1	3	-1
Jarosław Kaczyński	38	+7	50	-9	8	1	1	1
Elżbieta Witek	35	+8	31	-6	9	-1	21	-1
Szymon Hołownia	33	-3	42	+6	17	-2	4	-1
Zbigniew Ziobro	31	+5	50	-6	13	+1	1	-1
Władysław Kosiniak-Kamysz	29	-7	32	+5	19	-1	15	+3
Marlena Małąg	28	+4	17	-4	8	0	41	0
Donald Tusk	27	-7	54	+2	15	4	1	+1
Jacek Sasin	26	+6	43	-8	12	2	14	+1
Mariusz Kamiński	24	+4	29	-9	12	0	30	+5
Włodzimierz Czarzasty	22	-3	31	+1	15	-1	27	+5
Tomasz Grodzki	22	-8	37	+5	13	0	23	+3
Robert Telus	21	+5	18	-3	8	-1	49	-1
Adrian Zandberg	18	-	21	-	11	-	46	-
Sławomir Mentzen	13	-4	30	+4	8	-1	44	+1

Pytanie brzmiało: *Ludzie aktywni publicznie – swoim zachowaniem, tym, co mówią, do czego dążą – budzą mniejsze lub większe zaufanie. W jakim stopniu każda z przedstawionych dalej osób budzi Pana(i) zaufanie? Odpowiadając, proszę posłużyć się skalą, na której –5 oznacza, że osoba ta budzi w Panu(i) głęboką nieufność, 0 – że jest ona Panu(i) obojętna, a +5 oznacza, że ma Pan(i) do tej osoby pełne zaufanie. Jeżeli kogoś Pan(i) nie zna, proszę mi o tym powiedzieć/zaznaczyć tę odpowiedź*

Odsetki badanych wyrażających zaufanie – wskazania punktów od +1 do +5, nieufność – wskazania punktów od –1 do –5, obojętność – 0. W zestawieniu pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć” i odmowy odpowiedzi

TABELA 2. DEKLARACJE ZAUFANIA DO POLITYKÓW

Politycy	Odsetki respondentów według terminów badań															
	2022								2023							
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
M. Błaszczak	38	36	36	36	39	37	39	36	37	42	44	37	35	36	34	39
W. Czarzasty	19	20	-	21	-	21	21	-	21	-	20	-	23	-	25	22
A. Duda	58	55	56	48	52	51	54	50	54	56	60	56	54	47	46	54
T. Grodzki	24	23	25	25	26	23	24	26	24	22	23	22	25	27	30	22
Sz. Hołownia	39	42	42	40	46	40	41	43	36	36	32	35	38	36	36	33
J. Kaczyński	36	35	33	32	33	32	34	29	30	35	36	33	33	32	31	38
M. Kamiński	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21	21	22	20	24
W. Kosiniak-Kamysz	34	35	34	35	40	33	33	35	34	35	33	32	34	35	36	29
M. Małąg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	25	24	28
S. Mentzen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	15	16	17	13
M. Morawiecki	46	44	41	36	37	37	41	37	38	41	43	40	38	38	35	43
J. Sasin	20	21	22	20	19	20	21	21	22	24	23	22	20	23	20	26
R. Telus	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16	16	16	21
R. Trzaskowski	41	41	39	40	46	41	40	44	40	41	38	39	45	42	45	38
D. Tusk	28	29	30	29	32	30	29	31	30	30	26	28	33	34	34	27
E. Witek	31	31	29	28	29	27	30	28	29	32	34	31	30	30	27	35
A. Zandberg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18
Z. Ziobro	29	29	28	27	27	28	27	25	26	30	31	29	28	27	26	31

TABELA 3. DEKLARACJE NIEUFNOŚCI DO POLITYKÓW

Politycy	Odsetki respondentów według terminów badań															
	2022								2023							
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
M. Błaszczak	28	32	32	35	33	33	34	35	34	29	28	33	37	39	40	34
W. Czarzasty	30	30	-	30	-	32	30	-	31	-	29		30	-	30	31
A. Duda	29	32	31	40	37	37	35	37	35	32	29	32	35	42	42	35
T. Grodzki	35	38	36	38	36	38	37	35	36	39	39	38	33	35	32	37
Sz. Hołownia	30	32	31	32	29	34	34	29	37	37	40	38	35	38	36	42
J. Kaczyński	51	53	53	55	57	56	55	60	57	53	51	55	54	56	59	50
M. Kamiński	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	32	33	36	38	29
W. Kosiniak-Kamysz	27	27	28	27	25	28	30	27	28	30	29	29	29	30	27	32
M. Maląg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20	21	17
S. Mentzen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19	20	24	26	30
M. Morawiecki	40	45	46	52	51	50	48	50	50	46	45	48	51	51	53	44
J. Sasin	43	44	43	49	50	49	48	50	47	47	45	47	50	49	51	43
R. Telus	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17	18	21	18
R. Trzaskowski	38	37	38	40	37	38	41	36	37	40	43	41	37	38	37	42
D. Tusk	53	55	52	53	53	55	57	51	54	56	58	56	54	53	52	54
E. Witek	30	30	30	36	34	33	34	34	34	27	28	34	33	36	37	31
A. Zandberg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	--	-	-	-	21
Z. Ziobro	52	52	53	56	56	53	56	59	55	52	50	54	54	57	56	50

ŚREDNIE NA SKALI ZAUFANIA

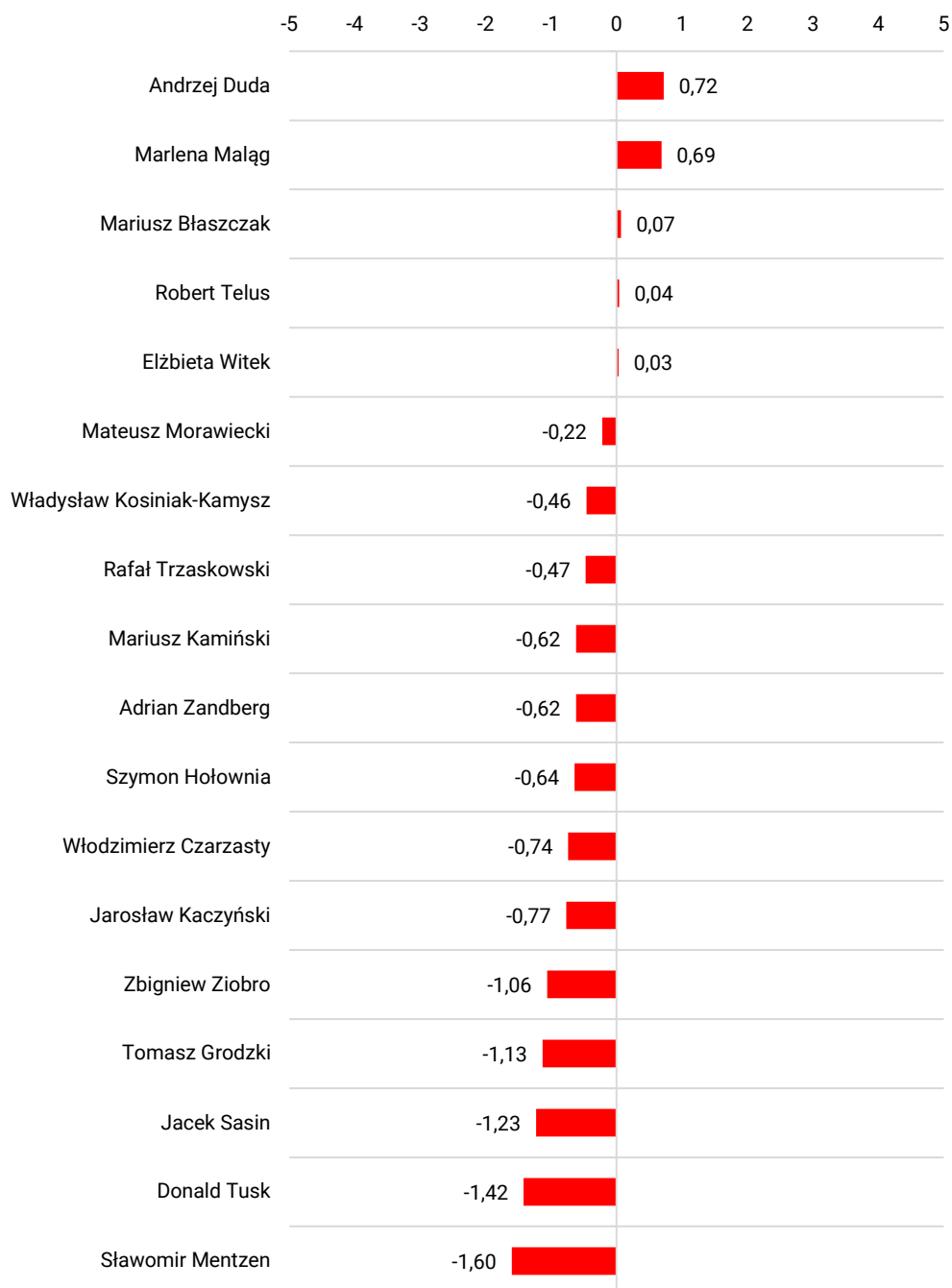
Omawiane wyżej dane informowały o zasięgu społecznego zaufania oraz nieufności i odnosiły się do ogółu badanych. W poniższym ujęciu prezentujemy średnie arytmetyczne wskazań na skali od -5 (głęboka nieufność) do +5 (pełne zaufanie), które są syntetyczną miarą pozwalającą uchwycić się zarówno pozytywnych, jak i negatywnych nastawień wobec poszczególnych polityków, przy wyeliminowaniu różnic wynikających ze stopnia ich znajomości.

Średnie wszystkich ujętych w badaniu polityków, obliczone na podstawie wskazań respondentów na jedenastopunktowej skali zaufania (od -5 do +5), mieszczą się w tym miesiącu w przedziale od -1,60 do +0,72, co wskazuje na generalnie dość niski poziom zaufania społecznego do badanych przedstawicieli polskiej klasy politycznej.

W sierpniu najwyższe średnie na skali od -5 (głęboka nieufność) do +5 (pełne zaufanie) uzyskali Andrzej Duda (+0,72) i Marlena Maląg (+0,69). Ich czołowe pozycje w tym rankingu wynikają z – opisaną wcześniej – zdecydowanej liczebnej przewagi badanych deklarujących zaufanie nad wyrażającymi nieufność. Minimalnie dodatnie średnie uzyskali ponadto Mariusz Błaszczak (+0,07), Robert Telus (+0,04) i Elżbieta Witek (+0,03) – ich bilans deklaracji zaufania i nieufności jest pozytywny.

W przypadku pozostałych uwzględnionych w badaniu przedstawicieli sceny politycznej zarówno bilans deklarujących zaufanie i nieufność, jak i średnie na skali zaufania społecznego są ujemne – zatem w ich społecznym odbiorze jednoznacznie, mniej lub bardziej, przeważa nieufność. Warto tu zwrócić uwagę na polityków, którzy zajęli w rankingu średnich dwa ostatnie miejsca. Sławomir Mentzen (średnia -1,60), mimo lepszego niż Donald Tusk (średnia -1,42) bilansu deklaracji zaufania i nieufności, uzyskał niższą średnią na skali od -5 (głęboka nieufność) do +5 (pełne zaufanie) ponieważ respondenci deklarujący zaufanie do jego osoby rzadziej niż w przypadku Donalda Tuska używali wyższych wartości pozytywnej części tej skali.

RYS. 1. Zaufanie do polityków w sierpniu 2023 – średnie na skali od -5 (głęboka nieufność) do +5 (pełne zaufanie)

Większość zmian średnich uzyskanych przez polityków uwzględnionych w badaniach w sierpniu i w lipcu jest istotna statystycznie. Znaczący ich wzrost na skali społecznego zaufania odnotowali w tym okresie: Mateusz Morawiecki, Elżbieta Witek, Jarosław Kaczyński, Jacek Sasin, Andrzej Duda, Mariusz Kamiński, Mariusz Błaszczak, Marlena Maląg, Zbigniew Ziobro i Robert Telus. Z istotnym pogorszeniem tej miary społecznego odbioru mamy natomiast do czynienia w przypadku Tomasza Grodzkiego, Sławomira Mentzena, Rafała Trzaskowskiego, Władysława Kosiniaka-Kamysza oraz Donalda Tuska. Nieistotne statystycznie okazały się jedynie spadki średnich Szymona Hołowni i Włodzimierza Czarzastego.

TABELA 4

Politycy (kolejność według kierunku i wielkości zmiany)	Zmiany średnich zaufania na skali od -5 do +5		
	VII 2023	VIII 2023	Zmiana
Mateusz Morawiecki	-0,96	-0,22	+0,74*
Elżbieta Witek	-0,71	+0,03	+0,74*
Jarosław Kaczyński	-1,50	-0,77	+0,73*
Jacek Sasin	-1,91	-1,23	+0,68*
Andrzej Duda	+0,06	+0,72	+0,66*
Mariusz Kamiński	-1,28	-0,62	+0,66*
Mariusz Błaszczak	-0,57	+0,07	+0,64*
Marlena Maląg	+0,06	+0,69	+0,63*
Zbigniew Ziobro	-1,67	-1,06	+0,61*
Robert Telus	-0,48	+0,04	+0,52*
Szymon Hołownia	-0,41	-0,64	-0,23
Włodzimierz Czarzasty	-0,48	-0,74	-0,26
Donald Tusk	-1,03	-1,42	-0,39*
Władysław Kosiniak-Kamysz	-0,01	-0,46	-0,45*
Rafał Trzaskowski	0,00	-0,47	-0,47*
Sławomir Mentzen	-1,12	-1,60	-0,48*
Tomasz Grodzki	-0,47	-1,13	-0,66*

* Różnice średnich istotne statystycznie na poziomie 0,05

Liderem rankingu społecznego zaufania jest prezydent Andrzej Duda. W sierpniu, w porównaniu z lipcem, poprawił się społeczny odbiór uwzględnionych w obu badaniach polityków Zjednoczonej Prawicy (w największym stopniu dotyczy to Mateusza Morawieckiego), natomiast pogorszył – polityków opozycyjnych (najbardziej Tomasza Grodzkiego), niezależnie od reprezentowanych przez nich opcji.

Opracowała

Barbara Badora